

Příslušnost členů k oddílům a přestupy mezi oddíly doporučení pro oddíly Českého horolezeckého svazu

Úvodní informace

Český horolezecký svaz doporučuje vedení oddílů, zejména těch, které systematicky pracují s mládeží, aby ve svých oddílech přijali opatření, která zajistí stabilizaci jejich členské základny a zabrání nechtěnému „přetahování“ členů, ke kterému v některých případech dochází, a jehož důsledkem mohou být marně vynaložené úsilí a investice oddílu (odborné a personální, časové i finanční) do výchovy a výcviku mládeže.

Standardní řešení této situace představuje přestupní řád, kterým většina sportovních svazů reguluje změny oddílové příslušnosti závodníků v průběhu závodních sezon. Přestupní řády se ale vztahují pouze na sportovce registrované k soutěžím, tj. jsou navázány na závodní licence a neupravují oddílovou příslušnost ostatních členů. Se zavedením závodních licencí počítá ČHS od roku 2022 (zatím pro 1. a 2. ligu závodů ve sportovním lezení) a se zavedením přestupních řádů o něco později. Z těchto důvodů předkládáme oddílům toto doporučení.

Doporučení

Upozorňujeme, že oddíly, které mají zájem (nechtěné) přestupy členů regulovat, musí při hledání vhodného řešení vždy respektovat § 2015 zákona č. 89/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů, občanský zákoník: § 215 OZ: „**Nikdo nesmí být nucen k účasti ve spolku a nikomu nesmí být bráněno vystoupit z něho.**“ To znamená, že si oddíly mohou nastavit vnitřní podmínky a mechanismy upravující příslušnost k oddílu (nejen vstup, ale i vystoupení), ale nemohou si setrvání v oddíle bezdůvodně vynucovat.

Oddílům – spolkům, které chtějí mít kontrolu nad svojí členskou základnou, doporučujeme vložit do stanov následující ustanovení, které je ale třeba upravit tak, aby odpovídalo celkové dikci stanov a celkové úpravě členství:

„Člen, který hodlá ukončit své členství v oddíle, resp. přestoupit do jiného oddílu, je povinen o svém záměru včas informovat předsedu či jiný orgán oddílu odpovědný za evidenci členské základny / za oblast členství, a vypořádat své finanční či jiné závazky vůči oddílu, pokud takové existují. Závazkem se v tomto případě rozumí i kompenzace nahrazující finanční nebo časovou investici oddílu do rozvoje nebo vzdělání člena, případně prokazatelné ztráty, které oddílu vlivem odchodu člena vzniknou.

Formulaci ze stanov lze podrobněji rozvést ve vnitřním předpisu, pokud oddíl takový předpis má, **popř. v rozhodnutí příslušného orgánu spolku** (např. předsednictva).

Ve vnitřním předpisu / rozhodnutí lze podrobně uvést:

- Způsob / postup, kterým člen informuje předsedu nebo jiný orgán oddílu o záměru vystoupit z oddílu / přestoupit do jiného oddílu (ústně, písemně).
- Podmínky, které musí člen splnit, aby mohlo být ukončeno jeho členství v oddíle (finanční závazky, vrácení zapůjčených věcí apod.).

Upozorňujeme, že nesouhlas s vystoupením z oddílu je krajní řešení, které musí být vždy podloženo jasnými argumenty a odkazem na závazky, k jejichž splnění se člen jasně zavázal (při vstupu do oddílu, při zařazení do výcviku, do vzdělávacího systému...).

Speciálně je možné upravit podmínky přestupu do jiného oddílu zejména pokud jde o přestup člena, který je zařazen do systému péče o talentovanou mládež, člena, který je v reprezentačním družstvu apod. a jeho mateřský oddíl přispěl k jeho sportovním úspěchům.

V tomto případě doporučujeme stanovit časové, věcné a popř. finanční podmínky přestupu včetně případného finančního vyrovnání, tj. uhrazení tzv. výchovného. Výše finančního vyrovnání může být stanovena podle věkové kategorie, sportovních výsledků atd., nebo je věcí dohody. (Např. v Českém krasobruslařském svazu je výše výchovného dána věkovou kategorií a pohybuje se od 2 do 7 tisíc Kč, v Českém svazu plaveckých sportů je kritériem výkonnost a zařazení do výkonnostních tříd, přičemž výchovné činí 5 až 20 tisíc Kč a u nižších výkonnostních tříd není požadováno).

Podmínky vystoupení z oddílu je možné zmínit v členské přihlášce, zde spíše ve smyslu upozornění.

Např.: Beru na vědomí, že vystoupení z oddílu se řídí jeho vnitřními předpisy a je podmíněno splněním závazků, k nimž se člen zavázal.

Podmínky příslušnosti člena k oddílu se doporučuje upravit ve vztahu k aktivitám, které oddíl organizuje a do nichž investuje své síly ve prospěch členů (např. zařazení do tréninkové skupiny, účast na soustředění, poskytování materiálního vybavení či finanční podpory...).

Zapojení do těchto aktivit a poskytnutí benefitů tohoto typu doporučujeme podložit písemnou dohodou, ve které budou uvedena práva a povinnosti obou stran.

Vše, co bylo výše uvedeno, si může upravit, tj. odhlasovat i oddíl bez právní osobnosti. Váha a vynutitelnost takového rozhodnutí je ovšem výrazně slabší než u spolku s právní osobností.

Doporučení bylo schváleno Výkonným výborem ČHS dne 1. října 2021.